

1893-07-28

AFSENDER

Otto Mourier

MODTAGER

Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Afsendersted:

Vallo

Arkivplacering:

Mappe 30 nr. 14a-c

DOKUMENTINDHOLD

Afventer transskription

TRANSSKRIFTION

Afventer transskription

Vallo d. 28de Juli 1893.

Kjære Sr. Skovgaard,

Jeg vil ikke anvende lang Tid
paa at skildre min Glæde ved
at faae Deres lange Brev fra Lille-
løje, beg. 9de Juni, afsendt d. 23de,
og modtaget som et Tilf., der saa
vel som en Takke, paa min Hones
Fødselsdag, hvor det forhindres
den yndelige Skæmming. Heller ikke
lang Tid paa Forklaringer og Und-
skyldninger for min Tavs-
hed. Forhaabentlig forstaa vi nu hin-
anden i det Kapitels og veed,
at det Vsesnitte er i Orden, men
at det ikke udelukker Travlhed,
Trøthed, Forpinthet o. L. Ja,
den tørre Tid og Jordborttørring
var drøi; men nu er det overstaet
et, og lad det saa være glemt.
Nu have vi faaet Regn, stillet
rigelig Regn, og dog er Varmen
ikke borte, og Vindet er stille; nu

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

lever man op sig. Paa Søndag
Eftermiddag ifjorjars fik jeg aldels
muntet det sidste Brev fra Porgens
Møller, skrevet i allehøjest mit
Stoganes under Feriensyretid.
Det gav mig Paa i Klavert siggen
og saa har De mig strax, for De
har længe staaet for Tøser og tild
været i mine Tanker, og det hader
jeg kunde skrive, hvilke ikke
vare godt nok.

I gamle Dage vilde jeg nu have
svigt at udvikle ^{et bedre} mine Striden
og Lyden og Bæren af den Glæde,
De valgte mig. Men nu forstaa
vi jo hinanden, og ligesom jeg har
taget det roligt og kyseligt med
at komme til Takken og Svaret,
saaledes skal selve Takken og Svaret
ret vore roligt og stilfærdigt,
mere Tak i Gjensvar end i Brev,
den man kan bruge den Venlighed
den noget, der kan bestaa
af Brev.

Hvor skal jeg egentlig sige De,
vet Dem? Den 27de Juni vilde
De tage til Kjøbenhavn og blive der
Almindelig med og gjore deres dit
bare for sigt. Hvor ved jeg ikke
Men jeg tænker mig Dem i Sverige
som sædvanlig; men da jeg ikke
minde Adressen der og heller
ikke ret kunde bruge den, skre-
ver jeg til Roserwængst, saa naar
det Dem nok.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 30 Nr. 14A

Det med Landstabenne forstaa
jeg nu nok efter deres Udvikling
Det konger noget sammen med
vort Lande uordelige Beliggenhed,
hvor det Dyrkelige trænger til
indkupe Kleser og Væge. Det er
jo ikke Dem alene, det gjælder, at
De betaler en stor Forbud til Land-
skaberne; de brede sig i mine
Tanker allfor meget i den hvide
lige Kunst. Men jeg forstaaer det
nu nok og respekterer det selv.

Men jo mere de har Kraft og
Lyst og Evne og "Raad" til at træ-
ge det Landskabsbetinge tilbage
til Fordel for Figuren desto
bedre — ikke sandt? Det bedste
er det bedste. Og Mennesket er
nu det bedste — el. kunde være
det.

En særlig Tak maa jeg dog give
Dem for den altsaa, hvorfor de tog
paa mit Spørgsmaal angaaende
"det uførlige Præg". Det var vist
"ikke Mangel, der kunde have ladet
væn at blive ubehagelig berørt
deraf. Men dertil mærkede jeg ikke Spor
i Heres Svar, kun den tjenstvilligste,
omhyggeligste Gjennemgaaelse for Lyden
der. Al, hvad De siger derom,
forstaar jeg og respekterer jeg. Guds
Dag nykker og slikker, Rubens ma-
ler brodt og djernt, men Ribbens
Pillede ser ud som forlige (ene
altsaa forlige). Men naar Beskueren
faar Følelsen af noget Uførligt

SKOVGAARD 1130
Mappe 30 Nr. 14 B

2.

og har set i sin Følelse, saa viser
det efter min Mening, at Maadten
ikke er naaet: at der kan naaes
videre frem. Men det er da heldig
vis ingen Ulykke. - Lad os engang
^{medvirkes,}
stale om det overfor et bestemt Hille
de, over for bestemte Ting i et
bestemt Billor. Men saa maaske
De ikke aale mig; det kan De
som Tekniker let; men det kan
nu en paa, om De dog vilde ha-
ve Ret. Husk paa, at De maaler
for Publikum, ikke ^{det} for de faglig
Udannede. Ved Publikum forstaaer
jy ikke den dumme, uvidende
Masse, som den Fordringsmand skulle
stemmes ned; men jy mener
Mennesket i Almindelighed til Tek-
nikeren. - Naar jy skriver dette
er det ikke, fordi De har givet
mig Anledning dertil, men fordi
Sagen i sig selv har stor Betyg-
ning for mig, og jy haardt troet
og nu nyttig har tænkt en Del over den.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Senere.

Jeg har ovenfor skilt to Grupper af Talskærens led fra hinanden, som Kunstnerne kan adskilles for. Jeg tænker de endnu skulle en tredje Gruppe ved nemlig Kunsthistorikeren, Kunstæstetikeren. I Kraft af hvad er de smottagende, i Kraft af hvad glæder de sig over et Kunstværk, i Kraft af hvad ere de vordt at arbejde for? I Kraft af dens tekniske Kundskaber og Forvaltnings? Nei, det giver ingen Kunstgæster. I Kraft af historiske Kundskaber? Lidt af det og Videnskabens. Lidt af det og Filosofiens. Lidt af det og Historiens. Lidt af det og Litteraturens. Lidt af det og Menneskets, videnskabelige sandt Hjelpe, til hvilket Kunstnerne Hjelpe skal gjenneem sit Værk. Hvor kan det da være, at Kunstnerne ikke henvender sig til sine Kaldesord for at gøre Forstaaelse? Det er først og fremmest, fordi Kunstnerne selv sigt tænker ikke det Tekniske for deres

gjerning at gøre det frem, som de gøre Hjerte, og de angående kan ikke andre end hvad de kalder Tekniske, give dem Vink eller ret Visning. Men dermed er Kunstfællens jo ogsaa selv Menneske og det at Menneske, som har udviklet det Menneskelige vil at se den Naturs og glæde sig over den. Kunstnerne hørte sig for Pleasure til at forstå og glæde sig over Kunst, som Andre væsentlig kunne tage det op med. Og dog skulde det undre mig, om de ikke selv havde erfaret i Praxis, at den naive, varem Følelse, som de søe gjennem vilde mærke overfor et godt Arbejde af den Art, som de finder de langt fra alt det hos andre Kunstner, og dens Styrke staa ikke i Forhold til Menneskets Kunstnerbegrebet. Og det er ganske naturligt, fordi Mennesket er Part i Naturen; han har althor velprogede Sympathier og Antipathier gjennem sit eget Væsen, det at han skulde være det til

at være sig ind under en Aarhund
Følelse. Føuk gaa en Kunstner som
Thorvaldsen med hans Kunstideal,
kunde han være en forværlig
unders af alliebetændelses Kunst?

Men det bliver til et helt lille
Stephan Appalling, og vi ønsker gaa
min egen Løvnighed, hvordan de
maa komme dem frem. Jeg skal der,
for laare Aesthetikere hgy (han kan
jo heldigvis gaa ind under det
almennemestelige, hvilket Grupper
han forhaabentlig ikke gjør Skam) og
blot endnu oprettede det Spørgsmaal,
om da den flade Uvidenhed er
det Bedste til at forstå Kunst,
om den store ^{over} for Teknik Kunsthist.
og Aesthetik uvidende Masse er
den, der bedst forstaa Kunstnerne?
Nei, selvfølgelig ikke, men forsaavidt
den ikke er absurd (Johs, Biers,
Louv o. L.) har den blot i Kraft
af sin Almenhed og Elementaritet
i sig til en fuld Forstaaelse, at saa
ikke vil at lære Teknik, Hist. osv., men

3.
ved at see og føle, ved at leve
og føle. Jo mere han strægger
men udvikler sin menneskelighed,
ikke bliver til et materielt Arbejds-
dyr, til en overforfint Sandhed
el. ~~skønhed~~ ^{skjønhed}, men lever fra de rette
Steder og græber fra de rette ved
hvad der møder ham i Livet, desto
mere vil han kunne forstå Kunst-
nens Sprog og fylde med Taknem-
melighed over, hvad han modtager.
Men tilbage til Læres Brev og da
til det Sted i Brevet, som stader i
Forbindelse med Omstændel.
De siger nemlig: Jy siger at
skjorte min selvkritik i Retn.
af hvad j. kalder kunstnerisk
Kritik, i Modsetn. til hvad j.
kalder akademisk Kritik, og j.
træer, det er dobbelt vigtigt
i disse Medgængers Tider osv.
Hvad forstær De ved disse to
Udtryk, særligt ved det sidste?
Svar udledes, naar vi mødes,
for De skal ikke plage Dem med Brev.

Jo Tak, I unge har det rigtig
gjælt. Men er saa rask, saa kan
ikke bruge har været, men dem fra
jo ogsaa et Liv efter alle Lunde,
hvedes Rige og ligetil Strandbar
hver Dag, hvor det kan tjenes med
og gave Nijim. Dog er dem store
Cykula's, og kommer der Modgæ
tider med Talleid'ne, Indarbejdet
over trykter Svag, herover fra Nijim
Opvættens hjælp gjælt, men den
var jo dem total og kan ikke gjin
et Hjættelavast. Men om det er en
ge. Men hvor bliver dem lang
og stor! For dem fyldte dem 14
Aar, og vi fejrede i den Aulden
en dejlig Dag, i det her var Messen
af Børn (20. tomt i), som legede på
det Glædelige.

For Pib'likket her vi Skak
fuldt af Tømmervogter: / Voksen
(en klun Søster) og 6 Børn.
Men en Del af dem tager snart nok
Tak for deltagende Bemærken.
vedrørende mit Glædelige og min
Lindstiletant. Ja, gid ej vidste,
hvad der menes mig, hvor for
jo. Ex. ikke kan ferles, skjøndt
min Klave ikke synes at føle no
get videre. Alie; drømt er intet
at gjin, og det kan ogsaa blive
gjælt endre. Det gjælder om
at tage Lindst i 'skaw, afflædt
det for Havens og Guldpartij.
huden. Det gjælder om at opvædt
Taknemmeligheden og Hjerteligheden
mod Ham, som elskede os forst.
Iy strøker og sukker og vedst
saa smukt, men hvor er et Man
neste afvædt. Løge Hellig
anden ikke sin Velsignelse den
sær det gælt ud, og jo angsten
ogsaa tælt, altpå tælt, for det
viser min svage To.

Min Kone har det gælt. Som
uvædt er nu forresten alt
andst end nogen Skildet for
hende, naar hun var Skak fuld

af Gjæster, som skal sørges for
og underholdes — det er det
Forsvinkede, at Almuens ^{der}
ikke en lille Smule kunne
underholde sig selv.

Men naar saa vi kommer
helt hen paa Eftersynet (Lept?)
begynde vi at sørges efter at flyve
helt, se og høre helt andet. I
alt Fald helt til Kjøbman; vi
der begyde nok, saa til — sagde
De Vallekilde? Nu faa vi se.
Ligsten er der.

Farvel saalængd. Min Hustru
beder mig hilse Dem yderst høfligt
paa det Venligste, og det er jo
med til af et godt Hjerte.

Levned og Tak og paa
Gjensyn!

Deres hengivne

Otto Maurus,
Laubstree,